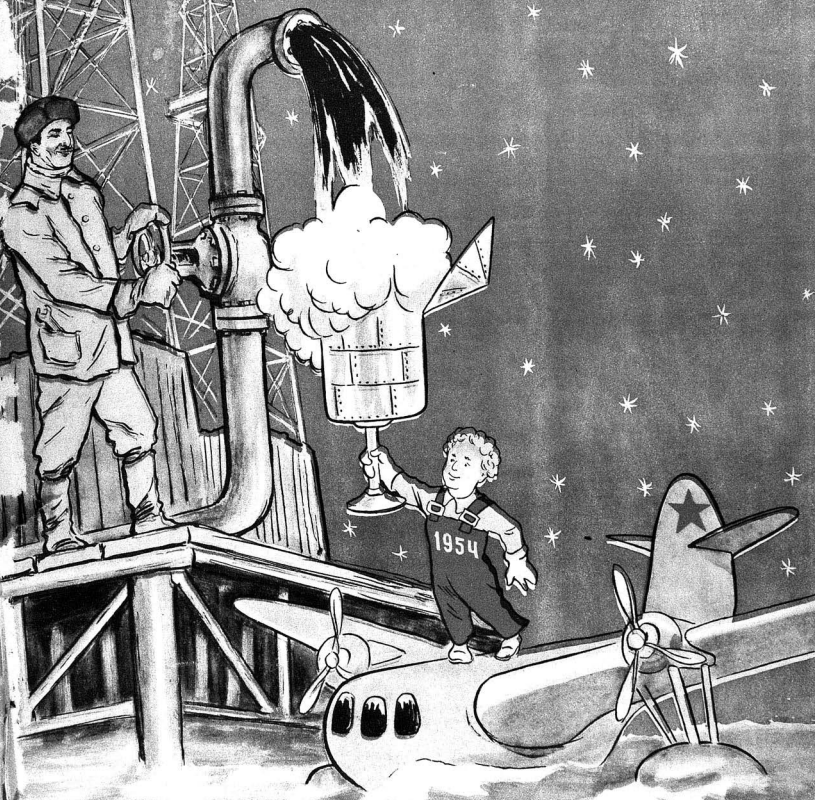

КИРПИ

— Огул, сәне дейрәм, айыг ол. бош вә'дләре бел баглама! Борларыны вахтында йыг ки, илин ахырында ишин чәтине дүшмәсин.

ХЕЙРУЛЛАНЫН ЕНИ ИЛ САҒЛЫГЛАРЫ

Астраханбазар районунда сәнае маллары сатан магазин сатычысы Хейрулла Атаев ени ил ахшамы һарая дө'ват әдилдисе, «кәлә билмөрәм, өз гонаһы чоқудур!»— дейиб һеч ере кетмәди. Әвнидә стол бә-зәйиб салыг илә әйләшди, сүфрәджи румкалары һамысына араг төкүб мөзә һазырлады. Әгрәб-әгрәб үстүнә кәләндә биринчи бәдәни галдырды:

— Буну ичирәм район тичарат шө'бәсинин мүдире, өз көндлим Сәһиб Бағыровун сағлыгына! Сағ ол, Сәһиб. Бойнумда һагғын вар, көһнә илдә нә зәбилем чыхдыса, һамысынын үстүнү басырдым. Тәзә илдә хәчәләтиндән чыхарам!..

Бәдәсини бүтүн румкалары вуруб бошалтды.
— Икинчи бәдәни ичирәм район кооперативлар иттифагынын сәдри Аббас Аббасовун сағлыгына! Сәндән көрдүм ахшылыгы һеч атамдан да көрмәишәм, Аббас гәдәш, ичирәм сағлыгына!..

Үчүнчү бәдәни галдырында прокурор көмәкчиси Садыгов ядһна дүшдү:

— Хейрулланын хейрин билиб көстәрдейин сәдагәтә эшг ол-сун!— дейиб ене бәдәсини бошалтды.

Дөрдүнчү бәдәни додурманда отаг дейсән фырландырды. Сүфрәдән гәлхән бұхарә әвн дүмәләттишдәди. Хейрулланын көзүнә йүз чүрә гәра-гура көрүнүрдә. Анчаг бұналарын ичиндән бирисн кәзәрини она ағардыб дейрди: «Ай һанкор, сан кәрәк ени илин биринчи бәдәсини прокурорун сағлыгына ичәйдин?»

Хейрулла гәдәни бир тарафа атыб, тез ири бир стакан көтүрдү

— Бағышла, мән өлүм, бағышла. Йоллаш Мустафаев, көрүрсән санин сағлыгына стакан илә ичирәм. Мән лоту оғламам, билирсән ки, прокурор гәдри йиләи адамам. Мәнә хейир верән Хейрулла дейрәрләр. Кеч күнәһымдан... Бу тагсырымы да ат, һагғында зылыб архивә верәдини ақтарын яһныса... Гой ени илимиз хош кәлсин. Варам сәнин кими постара. Сен сағ ол, гой ақт изьдирин Илтифат Атакишев хар олсун!..

Хейрулла стаканы бәшына чәкиб, сөн дамчысына гәдәр ичди вә ағыз-бурунуну бүзүшдүрүб деди:

— Көһнә или дә бәлә йола салдыг, көрәк тәзә илдә башмызына нә кәләчәк!

Ю. ЭМИРХАНОВ

ИМЗАСЫЗ МӘКТҮБ ҮЗАН: Ичирәм, өзүм кими ичидим адамларын сағлыгына!

МӘЗӘЛИ

Голтуғумда сазым вар,
Сәсим вар, авазым вар.
Әзиз достлар шад олсун
Баһарым вар, ызым вар.

Яхшылары яд әдәк,
Үрәкләри шад әдәк.
Нөгәсанлары дүзәлдәк,
Һәр ери абад әдәк.

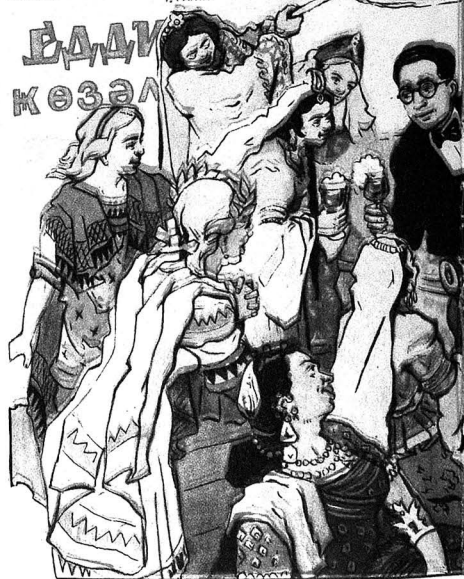
Ерә күлүнк вурулду,
Минкөчевир гурулду.
Дагда дәниз яранды,
Күрүн сую дурулду.

Колхозда СЭС тикдиләр,
Һәр яна кул әкдиләр.
Күчәләрә, эвләрә,
Электрик чәкдиләр.

Көндә тәһкимчи кәлди,
Дәдик ишләр дүзәлди,
Тәһкимчи сәһәр-ахшам,
Еди-ичди... көкәлди.

С.М.КИРОВ АФФНА ЛЕНИНГРАД,
ОПЕРА ВӘ БАЛЕТ ТЕАТРЫ
Г. ТАРАЕВ

Рассам А. ЭЛЧИН

— Ичәк он дөрдә к...

Фермамыз вар, гушу аз,
Сәккис тоюг, алты газ,
Он беш ишчиси вардыр,
Һеч белә ферма олмаз!

Артелдәр бир дәрзи вар,
Өз хусуси тәрзи вар.
Айда бир кастюм тикәр,
Шалвар күдәк, пенчәк дар.

Мүдиримиз көзәлдир,
Һәр бир сөзү "гәзәлдир",
Һөкүмәтин малындан
Гыза чөһиз дүзәлдир.

Бир нәфәр стол алды,
Дәрди-гәми чоһалды,
Үч күн соңра столун,
Ики аягы галды.

Мәдән йоду бағ олсун,
Нефт чыхаран сағ олсун.
Ватән, халг гаршысында,
Гой, үзүмүз ағ олсун.

ЗАВОД ДИРЕКТОРУ:— Ай наинсаф, юмуртламадын, чөһөннәм, бөс фалы нийә ичдин?!

ТОЮГ:— Мал ийәйсине охшамаса һарамдыр, сөн дө һәмийә мәнфөәдән данышырсан. амма или зөрөрлә гуртарырсан.

КНЯЗЫН ЕНИ ИЛ ЮХУСУ

Зәрләб районундакы Чаллы кәнд байтар мөнтәгәсинин мүдирин Княз Нағыев ени или дост-ашна илә бир ердә кечирчәкди. Княз кечә юхусуз галчагыны нәзәрә алараг, һәлә чагырылан ера кетмаишдан габаг бир аз ятыб динчәләк истади. Анчаг көзүң юман кими пис-пис юхулар көрдү...

... Узун вә бурма буйнузулу бир гөч ики буйнузуңу онун синәсинә дираһиб дейрди:

— Утанмазын бири, утанмаз! Нечә ил колхоз мәни бәсләйиб бәйтүтә, ахырада хәйини сән көрдүң? 269720 нөмрәли актда яздын ки, мән чәтин доғум нәтижәсиндә өлүмүм? Ай инсафсыз байтар, һеч гөч дә доғармы? Мәнин башга бир гөч йолдашыма да 269673 нөмрәли акт языб имза этдин ки, о да балаһыңын илтиһабы нәтижәсиндә өлүбүдүр. Гөчдә дә балаһың олар ки, илтиһаб дә эласини?..

Кынарда даһийиш сүрүңүн габагындакы гөчә бир гоюн мәләйә-мәләйә дейрди:

— Мән өмүрүмдә чох зоотехникләр, чох байтарлар көрүшәм, амма сәнин кими бәдәмәлә раст кәлмәмишәм. Өз әмәлләриндән утан. Бир көр шәхси мәнфәәтин үчүн нә гәдәр кунһаһсыз гәнләр төкүсәң! Колхоза, халга нә гәдәр зияи вурмусан!

Бирдән һәр яны тоюг, хоруз, гәз, өрдәк сәси бурүдү. Ири бир хоруз гәнад чала-чала Князын башы үстүнәлә пәрвәз эләндән сонра, онун синәсинә гөнүб көзләрини димдикләмәйә башлады. Хоруз банлайыб дейрди:

— Гүгүдү-гу, бир дәнә оғру тапмышам. Ай чамаат бура кәлин, бизим әсл гәтилимиш буадр, бир имза этмәклә, йүзүмүзү бәди-фанәйә вәрән оғру бурадаһыр...

Княз нә гәдәр чапалаһырдыса да, гөчү вә хорузү синәсинин үстүндән ера сала билирди. О, чаныны даһинә гүтүб ала дүрдү вә гәнчәгә истади. ... Җох о гәчә билимәди, сүрүдү. Гышгырмаг истади... Амма сәси чыхармы? ... Бәс бу шиш буйнузулу һачасаггал кечи һарадан онун габагына чыхды? Кечи элларини белинә вурүб даһийишдә... Инди нә этмәли?.. Кечи Князы лап яхында көрүңән учурума тәраф итәләйир... вә дейрди:

— 1953-чү илдә сән яландан акт язмышдын ки, мән гәядән учар өлүмүшәм. Инди өзүң дәрәйә һоппан, көр ки, гәядән учмаг нечә олаб.

Княз аһ-вай илә кәлләмәяллаг дәрәйә юварланды... Хошбәхтиклән о эзилмәмишди, сүрүнә-сүрүнә орая-бурая көз кәздирди. Гаравалли кәндиндәки байтар мөнтәгәсинин мүдирин Айдын Эминов да бурада иди. Айдын достуна дейрди:

— Яландан илдәгым 05304 нөмрәли акт...

— Билдирәм, билдирәм, сәнин дә башына мәнин башыма кәләндән иләйиб, Гоюнлар, кечиләр, гәзләр, чамышлар... дәшәт, фәлакәт, учурум, өлүм...

... Элә бу заман гәянин үстүндә курулуто гошу вә Княз юхудаң айылды... Курулуто гәянин үстүндән кәлирди. Динардакы радио гүргүсү сәсләнирди:

— Ени илнннз мубарак олсун, йолдашлар!

Княз өз-өзүнә деди:— Җаһа бунун нәни мубарак олду? Эвәли белә башлаң илин, ахыры һарадан хәйир олар?

Композитор Гара Гараевин «Едди кәзәл» балети Бақы вә Ленинград сәһналарында муһәффәтиһәтә ойналмалар.

М.Ф. АХУНДОВ АДИНА АЗӘРБАЙҖАН ТЕАТРИ ОПЕРА ВӘ БАЛЕТ Г.ГАРАЕВ

ЕДДИ КӘЗӘЛ

Өзәлин саглығына.

М. ӘЛИЗАТӘ

ЯДТАГ.— Мән һәмәшә илә бәдәни мүдирини саглығына чынышәм. Өшәтүрүм тәзә илдә тәзә мүдирини ким олачкәсә, онун саглығына...

— Шалым фалдыр, ишин галмагалдыр, бир яндан бөһран көрүнүр, бир яндан ачлыг, бир яндан феланет, бир яндан да рөзалет..

А. Ш. ШАНДИН
Сырттан Көрүнүш
Укук Көптөгөн
1954